

Rok akademicki: 2020/2021

ID zajęć: 536983

ETAP: Semestr letni

Informacje ogólne:

Prowadzący: dr Dorota Kuncewicz

Organizator: Wydział Nauk Społecznych
Instytut Psychologii

Liczba godzin tygodni / semestr: 2 / 30

Jezyk wykładowy: Język polski

Kierunek studiów:

Lokalizacja w planach rocznych: Rok - Semestr

Punkty ECTS:

Forma zaliczenia: Nie sklasyfikowany

Cele przedmiotu:

C1-zapoznanie z istotnymi zagadnieniami z zakresu neuropsychologii: budowy mózgu i jego funkcji oraz ich zaburzeń

C2-uwrażliwienie na etyczny wymiar klinicznej diagnozy neuropsychologii

C3-praktyczne nabycie umiejętności diagnozy neuropsychologicznej (z wykorzystaniem obserwacji, wywiadu klinicznego oraz wybranych metod do badania funkcjonowania OUN)

Wymagania wstępne:

W1 - opanowana znajomość biologicznych podstaw zachowania

W2 - znajomość podstawowej terminologii z zakresu psychopatologii

W3 - znajomość zagadnień prezentowanych na wykładzie z przedmiotu "Neuropsychologia"

Efekty kształcenia dla przedmiotu:

K_W Wiedza

K_W03 posiada wiedzę o powiązaniach neuropsychologii z innymi dyscyplinami naukowymi (głównie medycyną), zna podstawowe zagadnienia z zakresu biologicznych podstaw zachowania,

K_W08 ma wiedzę na temat procesów poznawczych, emocjonalnych i motywacyjnych i ich mózgową reprezentację i lokalizację. Zna terminologię, różnorodne uwarunkowania tych procesów oraz współczesne osiągnięcia badań w tym zakresie, a także objawy zaburzeń.

K_W10 zna neuropsychologiczne koncepcje zdrowia i choroby, czynniki wspierające jakość życia i warunkujące zachowania zdrowotne oraz rolę aktywności własnej w utrzymaniu zdrowia i poprawie jakości życia

K_W13 ma uporządkowaną wiedzę na temat różnego rodzaju zaburzeń funkcjonowania poznawczego jednostki i metod ich diagnozowania.

K_W14 zna etapy i zasady realizowania procesu diagnostycznego dla celów badania neuropsychologicznego oraz sposoby integracji rezultatów uzyskanych za pomocą różnych narzędzi badawczych

K_W15 zna i rozumie zasady etyki zawodowej psychologa w zakresie postępowania diagnostycznego.

K_U Umiejętności

K_U01 potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu neuropsychologii oraz powiązanych z nią dyscyplin do analizowania i interpretowania zaburzeń w funkcjonowaniu poznawczym.

K_U05 potrafi zaplanować oraz przeprowadzić proces diagnostyczny dotyczący sfery funkcjonowania poznawczego i ewentualnych nieprawidłowości, wskazać ograniczenia przeprowadzonej diagnozy; potrafi interpretować uzyskane wyniki i integrować dane pochodzące z różnych metod badawczych oraz wskazać kierunki dalszych działań psychologicznych uwzględniające indywidualne (środowiskowe) potrzeby jednostki

K_U08 potrafi kompetentnie posługiwać się testami oraz innymi technikami badań psychologicznych z poszanowaniem aspektów prawnych i etycznych

K_U09 posiada rozwinięte umiejętności diagnostyczne: formułuje problemy, doбира aдекватne metody, techniki i konstruuje narzędzia badawcze

K_U11 stosuje się do norm i zasad etycznych w procesie diagnostycznym, dostrzega i analizuje dylematy etyczne związane z podejmowaniem konkretnych działań i interwencji psychologicznych

K_K Kompetencje społeczne

Opis zajęć: Neuropsychologia (PWJŻ) (ćwiczenia)

K_K01 rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz rozwoju własnych kompetencji związanych z pracą psychologa, zwłaszcza w obszarze neuropsychologii

K_K02 jest świadomy znaczenia zasad etycznych i uczciwości intelektualnej w działaniach naukowych oraz praktyce zawodowej psychologa.

K_K05 przyjmuje postawę szacunku wobec osób o różnych potrzebach w zakresie różnych form pomocy psychologicznej; okazuje zrozumienie dla sytuacji ludzi z różnymi problemami i trudnościami

K_K06. Wykazuje troskę o prawidłowy przebieg diagnozy i interwencji psychologicznej, tak by nie przyniosła jakiegokolwiek szkody badanym osobom. Jest otwarty na pomoc ekspertów i superwizorów.

K_K07 wykazuje krytyczną postawę wobec stosowanych metod badawczych i uzyskanych dzięki nim wyników, a także wobec różnych poglądów i praktyk w zakresie psychologii.

Metody dydaktyczne:

Analiza studiów przypadków, dyskusja, praca w grupach.

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia:

Niedostateczna

W – nie zna pojęć i specyfiki zaburzeń z zakresu neuropsychologii

W – nie potrafi odróżnić poszczególnych rodzajów metod diagnostycznych

U – nie potrafi zaplanować procesu diagnostycznego

U – nie potrafi zinterpretować wyniku otrzymanego w teście

K – nie potrafi rozpoznać kluczowych problemów etycznych związanych z diagnozą neuropsychologiczną

K – nie potrafi krytycznie odnieść się do stawianej przez siebie hipotezy diagnostycznej

Dostateczna

W – zna niektóre pojęcia i specyfikę niektórych zaburzeń z zakresu neuropsychologii

W – potrafi wymienić i omówić niektóre rodzaje metod diagnozy

U – zna kilka ogólnych zasad prowadzenia wywiadu klinicznego w kierunku zaburzeń neurologicznych, zauważa niektóre spośród danych dostępnych podczas obserwacji

U – w procesie diagnozy neuropsychologicznej na poziomie bardzo ogólnym określa zasadniczy problem pacjenta, rozpoznaje niektóre spośród symptomów uszkodzeń oraz częściowo trafnie dobiera dalsze metody badania

K – potrafi rozpoznać i wyjaśnić niektóre z kluczowych problemów etycznych związanych z diagnozą kliniczną

K – potrafi postawić hipotezę diagnostyczną alternatywną w stosunku do pierwotnej

Dobra

W – potrafi wymienić i omówić specyfikę większości omawianych zaburzeń z zakresu neuropsychologii

W – potrafi wymienić i omówić większość rodzajów metod diagnostycznych prezentowanych na zajęciach

U – zna większość omawianych zasad prowadzenia wywiadu neuropsychologicznego, zauważa większość spośród danych dostępnych podczas obserwacji, wyciąga adekwatne informacje z metod.

U – w procesie diagnozy na ogół trafnie określa zasadniczy problem pacjenta, rozpoznaje większość spośród symptomów zaburzeń i zależności pomiędzy objawami oraz trafnie dobiera większość z weryfikujących metod diagnostycznych

K – potrafi rozpoznać i wyjaśnić większość omawianych problemów etycznych związanych z diagnozą neuropsychologiczną.

K – potrafi postawić kilka możliwych hipotez diagnostycznych danego problemu i dobrać adekwatne metody weryfikacji.

Bardzo dobra

W – potrafi wymienić i omówić specyfikę wszystkich omawianych zaburzeń z zakresu neuropsychologii oraz podaje ich możliwą lokalizację

W – potrafi wymienić i omówić wszystkie prezentowane na zajęciach metody diagnostyczne

U – potrafi wymienić i omówić wszystkie omawiane na zajęciach zasady prowadzenia wywiadu neurologicznego, zauważa wszystkie spośród danych dostępnych podczas obserwacji, zna zasady formułowania procesu badania.

U – w procesie diagnozy bardzo trafnie określa zasadniczy problem pacjenta, rozpoznaje wszystkie spośród objawów oraz trafnie dobiera wszystkie z weryfikujących metod diagnostycznych

K – potrafi rozpoznać i wyjaśnić wszystkie omawiane problemy etyczne związane z badaniem neuropsychologicznym

K – potrafi postawić kilka możliwych hipotez diagnostycznych danego problemu oraz wskazać na sposoby ich weryfikacji

Na zaliczenie wymagane są:

1) Obecność. Każda nieobecność musi być odpracowana, przy czym możliwe jest odpracowanie maksymalnie dwóch nieobecności niezależnie od ich przyczyny. Odrobienie zajęć jest możliwe wyłącznie w terminie maksymalnie dwóch tygodni od nieobecności. Proszę rozważnie zarządzać nieobecnościami.

2) Przygotowanie do zajęć, czyli uważne przeczytanie zadanej lektury (o ile taka była zadana). Przygotowanie do zajęć jest warunkiem uczestniczenia w danych zajęciach.

3) Pozytywna ocena z przygotowanego eseju. Termin oddania eseju: przedostatnie zajęcia w semestrze.

Treści programowe przedmiotu:

1. Uszkodzenia mózgu i ich konsekwencje w kontekście rozwojowym i systemowym.

2. Zaburzenia neurologiczne, metody badania mózgu (EEG, ERP, rCBF, TK, fMRI, PET)

3. Schemat badania neuropsychologicznego. Testy przesiewowe, szczegółowa diagnoza.
3. Zaburzenia funkcji językowych, afazja.
4. Zaburzenia funkcji percepcyjnych, agnozja.
5. Zaburzenia funkcji ruchowych, apraksja.
6. Zaburzenia pamięci, amnezja.
7. Choroba Alzheimera i otępienia.
8. Zestawu prób do badania procesów poznawczych u pacjentów z uszkodzeniami mózgu.
9. Plastyczność mózgu. Wprowadzenie do problematyki rehabilitacji neuropsychologicznej.

Literatura:

1. Pąchalska, M. (2007). Neuropsychologia kliniczna. Urazy mózgu. T. 1. (s. 77-110, 179-233). Warszawa: PWN.
2. Pąchalska, M., Kaczmarek, B.L.J, Kropotov, J.D. (2014). Neuropsychologia kliniczna. Od teorii do praktyki. (s. 188-494). Warszawa: PWN.
3. Pąchalska, M. (2012). Afazjologia. (s. 346-365). Warszawa: PWN.
4. Ramachandran, V.S. (2012). Neuronauka o podstawach człowieczeństwa. O czym mówi mózg, tłum. A. i M. Binderowie, E. Józefowicz. (s. 173-210). Warszawa: WUW.
5. Sacks O. (1996). Mężczyzna, który pomylił żonę z kapeluszem, tłum. B. Lindenberg. (s. 7-113, 167-194, 218-227). Poznań: Zysk i S-ka.
6. Sacks O. (2011). Oko umysłu, tłum. J. Lang. (s. 47-69, 231-271). Poznań: Zysk i S-ka.
7. Sacks O. (2009). Muzykofilia. Opowieści o muzyce i mózgu, tłum. J. Łoziński. (s. 217-255, 379-393). Poznań: Zysk i S-ka.
8. Steuden M. (1992). Test Sortowania Kart Wisconsin – interpretacja kliniczna. Wybrane zagadnienia z psychologii klinicznej. (s. 73-96). Lublin: Norbertinum.
9. Steuden, S. (2016). Psychologia kliniczna seniorów. W: L. Cierpiałkowska, H. Sęk (red.), Psychologia kliniczna (s. 555-573). Warszawa: PWN
10. Zawadzka, E., Domańska, Ł. (2017). Diagnoza neuropsychologiczna. Współczesne wyzwania i perspektywy rozwoju. Warszawa: Difin.
11. Jodzio, K. (2008). Neuropsychologiczne badania funkcji wykonawczych u schyłku życia. Psychologia Rozwojowa, 13(1), 13-24.
12. Serkowska, H. (2018). Co z tą starością? (s. 287-305). Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK.
13. Talar, J.W. (2017). Śpiączka mózgowa a tzw. "śmierć mózgu". Bydgoszcz: Wydawnictwo J. Talar, s. 69-81, 511-601.